

EXPUNERE DE MOTIVE

<i>Secțiunea 1</i> <i>Titlul proiectului de act normativ</i> LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice	
<i>Secțiunea a 2-a</i> <i>Motivul emiterii actului normativ</i>	
1. Descrierea situației actuale	Actualmente, înființarea și funcționarea operatorilor economici în care statul sau unitățile administrativ-teritoriale dețin participații integrale sau majoritare sunt: - Legea nr.15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale;- Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale;- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/ 2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici;- Ordonanța Guvernului nr.119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv;- Ordonanța nr. 90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor anuale consolidate;- pentru societățile ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată, Legea nr.297/2004 privind piața de capital;- pentru societățile bancare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului. Legea generală a societăților comerciale a fost revizuită în 2006, această reformă legislativă vizând,

	în principal, integrarea principiilor guvernantei corporative, dezvoltate de Organizația de Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD) pornind de la bunele practici existente în statele membre OECD. Reglementarea, astfel revizuită, prevede posibilitatea opțiunii între sistemul monist și sistemul dualist de administrare, reguli privind componența consiliului de administrație/consiliului de supraveghere și a conducerii executive a societăților comerciale (număr de administratori neexecutivi, comitete consultative în cadrul consiliului de administrație/de supraveghere), prevederi pentru protecția acționarilor minoritari (dreptul de a completa ordinea de zi a ședințelor adunării generale a acționarilor, dreptul acționarilor la informare, convocarea adunării generale la cererea acționarilor minoritari, votul <i>in absentia</i>). Societățile pe acțiuni, inclusiv cele la care statul deține portofolii majoritare sau integrale sunt supuse acestei reglementări revizuite. Regiile autonome au actualmente o reglementare sumară, care a suferit modificări minimale de la data intrării sale în vigoare (1990). În acest domeniu nu au fost integrate standarde de guvernanță corporativă.
2. Schimbări preconizate	Îmbunătățirea guvernantei corporative a întreprinderilor publice (de stat) reprezintă un obiectiv asumat de Guvernul României prin Scrisoarea de Intenție către Fondul Monetar Internațional, aprobată de Guvern, prin Memorandum, la data de 7 iunie 2011 (paragraf 20, în forma inițială a Scrisorii, paragraf 22, în forma Scrisorii revizuită prin Memorandum, aprobat de Guvern la data de 14 septembrie 2011). Guvernanta corporativă a întreprinderilor de stat reprezintă ansamblul de reguli care guvernează sistemul de administrare și control în cadrul unei întreprinderi publice, raporturile dintre consiliul de administrație, conducerea executivă, acționari și alte persoane interesate (<i>stakeholders</i>).

	Obiectivele prevăzute în Scrisoarea de Intenție care vizează îmbunătățirea guvernancei corporative a întreprinderilor de stat sunt: - audituri externe independente; - întreprinderile de stat să raporteze și să publice trimestrial date financiare; - consolidarea drepturilor acționarilor minoritari; - transferul controlului financiar de la ministerele de resort la Ministerul Finanțelor Publice; - la întreprinderile mari, proces internațional de selecție, derulat de firme de resurse umane recunoscute pe plan internațional; - membrii consiliului de administrație selectați de acționari și evaluați de specialiști independenți; - managerii să dispună de autonomie suficientă. Pornind de la principiile OECD în domeniul guvernancei corporative a întreprinderilor publice (de stat), proiectul de ordonanță de urgență propune: - delimitarea sferelor întreprinderilor publice, în înțelesul acestei norme: a) regii autonome înființate de stat sau de o unitate administrativ-teritorială; b) companii și societăți naționale, societăți comerciale la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar unic sau majoritar; c) societăți comerciale la care una sau mai multe întreprinderi publice prevăzute la punctele a) și b) dețin o participație majoritară sau o participație ce le asigură controlul. - stabilirea atribuțiilor autorității tutelare a unei întreprinderi publice: a) rol coordonator; b) exercitarea calității de acționar a statului, fără intervenție în managementul regiei autonome/societății; - stabilirea raporturilor între autoritatea tutelară, consiliul de administrație, conducerea executivă, pentru a asigura independența deciziei de

	administrare și de management; - stabilirea condițiilor în care sunt selectați administratorii și managerii societății: selecție obiectivă, efectuată de o comisie de specialiști în recrutare resurse umane, asistați, dacă este cazul, de un expert independent specializat în recrutare resurse umane; - componența consiliului de administrație: obligatoriu, majoritatea administratorilor sunt neexecutivi; limitarea accesului specialiștilor din autoritățile publice; directorul general nu este și președinte al CA, obligatoriu, sunt create comitete consultative de audit, remunerare și nominalizare; obligatoriu, plan de administrare și plan de management; - sunt prevăzute reguli pentru o mai accentuată protecție și reprezentare a acționarilor minoritari (votul cumulativ, condiții mai simple pentru votul <i>in absentia</i>); - reguli care să asigure transparența deciziei de administrare față de acționari și public; - reguli care să asigure transparența politici de acționariat a statului.
3. Justificarea urgenței	Întreprinderile publice - regii autonome și societăți comerciale la care statul deține participatii integrale sau majoritare - reprezintă un segment important al economiei naționale, și, în consecință, lichiditatea, solvabilitatea și funcționabilitatea acestor societăți au o influență determinantă asupra stabilității ansamblului economiei. Identificarea și implementarea rapidă a unor soluții izvorâte din concepția și practica corporațiilor private în societățile de stat, soluții care să conducă la eficientizarea sustenabilă a acestora, la creșterea contribuției lor reale la ameliorarea parametrilor economiei românești și la echilibrarea bugetului de stat sunt esențiale în actualul context economic. Eficiența unui operator economic depinde, în mod determinant, de performanța managementului acestuia, de corecta implementare în funcționarea

societății a mecanismelor de bună guvernare. Tocmai de aceea, se impune o intervenție legislativă în regim de urgență care să abordeze decisiv aceste aspecte.

Observând că actualul cadru legislativ prezintă lacune importante în ceea ce privește buna guvernare a regiilor autonome, ceea ce influențează negativ performanța economică și competitivitatea acestora și generează disfuncționalități ale operatorilor economici cu care intră în raporturi contractuale,

Constatând că legislația generală a societăților comerciale nu este adaptată specificului societăților de stat, neoferind premisele legislative pentru ca aceste societăți să poată funcționa eficient și să reprezinte un vector de relansare economică,

Având în vedere că, pentru eficientizarea activității societăților de stat, este necesară dezvoltarea a noi mecanisme de guvernare corporativă, suplimentare în raport cu cele reglementate de legislația generală a societăților comerciale și adaptate particularităților societăților de stat,

Dat fiind că, în lumina principiilor guvernării corporative a întreprinderilor de stat, dezvoltate de OECD pe baza celor mai avansate standarde legislative și de bună practică a corporațiilor, este necesar a fi instituite pârghii de garantare a obiectivității și transparenței selecției managementului și a membrilor organelor de administrare, de asigurare a profesionalismului și responsabilității deciziei manageriale, mecanisme suplimentare de protecție a drepturilor acționarilor minoritari și o transparență accentuată față de public atât a activității societăților de stat, cât și a politicii de acționariat a statului,

Având în atenție faptul că îmbunătățirea guvernantei corporative a întreprinderilor de stat reprezintă un obiectiv asumat de Guvernul României în acordurile cu organismele financiare internaționale,

Prezentul act normativ propune reglementarea

	unui sistem particular de guvernare corporativă, aplicabil întreprinderilor publice. Neadoptarea prezentului act normativ ar conduce la perpetuarea actualelor disfuncționalități în activitatea regiilor autonome și a societăților cu capital integral sau majoritar de stat, disfuncționalități care afectează capacitatea acestor operatori economici de a contribui la echilibrarea bugetului de stat și la relansarea economiei. Întârzierea în implementarea măsurilor de eficientizare a întreprinderilor publice poate influența substanțial solvabilitatea acestor societăți. Dat fiind caracterul strategic al sectoarelor în care acestea operează și complexitatea raporturilor contractuale în care acestea sunt parte, întârzierea în implementarea unor soluții de eficientizare a activității poate genera dezechilibre la nivelul ansamblului economiei. Întârzierea în eficientizarea activității întreprinderilor de stat conduce la mărirea valorii arieratelor acestora, cu impact negativ asupra bugetului de stat consolidat. Aspectele de natură socială legate de funcționarea întreprinderilor publice (dat fiind specificul serviciilor prestate – servicii publice de interes general sau local prestate –, volumul de forță de muncă angajată în derularea activității acestor operatori și în societățile legate prin raporturile contractuale cvasi-permanente cu aceștia) sunt factori importanți care impun intervenția rapidă pentru asigurarea viabilității întreprinderilor de stat. Totodată, neadoptarea prezentului act normativ atrage încălcarea angajamentelor asumate în cadrul acordurilor cu instituțiile financiare internaționale. Aspectele mai sus menționate vizează un interes public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, impunând adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al prezentului act normativ						
1. Impactul macroeconomic	Prezentul act normativ are impact macroeconomic pozitiv.					
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Prezentul act normativ are impact concurențial pozitiv.					
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Prezentul act normativ are impact pozitiv asupra mediului de afaceri.					
3. Impactul social	Nu este cazul.					
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.					
5. Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care: a) buget de stat, b) bugete locale, (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat	Nu este cazul.					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Nu este cazul.					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii bugetare	Nu este cazul.					
5. Propuneri pentru a compensa	Nu este cazul.					

reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificării veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
7. Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 5-a Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul.					
2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.					
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.					
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.					
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.					
6. Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ						
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de	Proiectul prezentului act normativ a fost supus dezbaterii publice, potrivit dispozițiilor art. 6 din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională					

cercetare și alte organisme implicate	în administrația publică. În finalizarea soluțiilor proiectului prezentului act normativ au fost atent considerate propunerile reprezentanților mediului de afaceri, formulate în cadrul structurii instituționalizate de colaborare creată de Ministerul Justiției – Platforma de dialog permanent și cooperare cu mediul de afaceri. Prezentul act normativ integrează recomandările formulate de experții Băncii Mondiale și ai Fondului Monetar Internațional.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Consultarea specială, prin Platforma de dialog permanent și cooperare, este justificată de impactul pe care reglementarea îl are asupra mediului de afaceri. Principiile OECD privind guvernanta corporativă a întreprinderilor de stat au ca fundament standardele legislative și bunele practici ale corporațiilor private, tocmai de aceea o consultare riguroasă a mediului de afaceri a condus la îmbunătățirea soluțiilor reglementării propuse.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care actul normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul prezentului act normativ a fost comunicat structurilor asociative ale autorităților publice locale, potrivit art. 3 alin.(2) din Hotărârea Guvernului nr.521/2005.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea	Prezentul act normativ a fost elaborat în cadrul unui grup de lucru interministerial format din reprezentanți ai Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și ai Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

consiliilor interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1265/2011.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ	Proiectul prezentului act normativ a fost supus dezbaterii publice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu se înființează noi organisme sau instituții.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'E. Boc', followed by a long horizontal line extending to the right and ending in a period.

EMIL BOC